

ପି.ଜି. ଲକ୍ଷ୍ମରସ୍ତା

ବନାମ

ଏମ୍. ରୁଦ୍ରସ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଅଗଷ୍ଟ 28, 1996

[କେ. ରାମାସ୍ତାମୀ ଏବଂ କେ. ଭେଙ୍କଟସ୍ତାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ତୟ]

ଭୂମି ଆଇନ:

ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1961 : ଧାରା 22, 48-A, 129, 142—ଉଡ଼ାଟିଆ ଜମି କିଣିବାକୁ ମନା କରିବା ପରେ ଜମି ମାଲିକ, ଜମି ବିକ୍ରିକୁ କରିବା—ଉଡ଼ାଟିଆ ନିଜର ଅଧିକାର ଜାହିର କରିବା ଏବଂ କ୍ରେତାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା—ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ଏବଂ ଦଖଲ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା—ମକଦ୍ଦମା ଡିକ୍ରି ହେଲା—ଉଡ଼ାଟିଆ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଅଧିକାର ହରାଇଲେ—ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଥିଲା—ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ, ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ବିଚାର କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ, ଉଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଦଖଲରେ ରଖାଯିବ—ଅପିଲ ଶୁଣାଣି ବେଳେ, ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କରାଯାଇଥିବା ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବା ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଭାବରେ ଧାରା 22 ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା—ସ୍ତମ୍ଭ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ସେଠାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ବୈଧାନିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କିମ୍ବା ନିଷେଧକୁ ବିରୋଧ କରେ—ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ବୈଧାନିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କିମ୍ବା ନିଷେଧକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କିମ୍ବା ବିପକ୍ଷ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1129/1991 ।

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 4044/1986 ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 25.7.90 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.କେ. ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ଏସ୍. ହେଗଡ଼େ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.ଏସ୍. ଜାଭାଲି ଏବଂ ପି. ଆର୍. ରାମାସେଶ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ:

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ 25 ଜୁଲାଇ 1990 ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରିଟ୍ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4044/86 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟର ଶିମୋଗା ଜିଲ୍ଲାର ହୋନାଲି ତାଲୁକର ଅରୁଣ୍ଡି ଗ୍ରାମର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 22/2 ରେ ଜଣେ ମହମ୍ମଦ ଖାନ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି 2 ଏକର 37 ଗୁଣ୍ଠ ଜମିର ମୂଳ ମାଲିକ ଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପିତା,

ଚଳବାସସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପିତା ଜମି କିଣିବାକୁ ମନା କରିବା ପରେ ମହମ୍ମଦ ଖାନ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଜମି ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ଆହ୍ଵାନ କରି ପୁନର୍ବାର ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପିତା ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ମାଲିକାନାକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଥିଲେ, ସେ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ଏବଂ ଦଖଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ, ଯାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 28, 1959 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 111 (g) ର ଧାରା (g) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ଵାରା ଫସଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ଵାରା, ସେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 28, 1959 ରେ ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ଵ ଅଧିକାର ହରାଇଲେ । ଅପିଲରେ ଏହାକୁ କାଏମ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଦାବି କରାଯାଇଛି ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଫସଲ ନିଷ୍ଠାଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 13 ଅପ୍ରେଲ 1967ରେ ଜମିକୁ ନିଜ ଦଖଲକୁ ନେଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବାପା ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ଦଖଲ ଦାବି ପାଇଁ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, 1974ର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 1 (ସଂକ୍ଷେପରେ, "ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ") 1 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1974 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଯାହା 1965 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1961 (ସଂକ୍ଷେପରେ, "ଅଧିନିୟମ") କୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା । ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ହେତୁ ଧାରା 129 ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଅପିଲରେ ବାତିଲ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଧାରା 48A ଅନୁଯାୟୀ ଆଉ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାହେବାକୁ ଆସିଲା । ଏହା ହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟବିଧିକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଯେତେବେଳେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା, ସେତେବେଳେ ରିଟ୍ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1051/1980 ରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ଅକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଏହାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏସ୍ ଏଲ୍ ପି 2866/1981 ରେ ଆପଣି କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଫେବୃଆରୀ 19, 1982 ର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନଃପ୍ରେରଣ ଆଦେଶକୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରିବା ସହିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପୁନର୍ବାର ଉଠାଇବାର ସ୍ଵାଧୀନତା ଦେଇଥିଲେ । ପୁନଃପ୍ରେରଣ ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପରିଶେଷରେ, ତତ୍କାଳୀନ ସଂଖ୍ୟା 4044/86 ରେ ଜୁଲାଇ 25, 1990 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଓ ଏସ୍ ସଂଖ୍ୟା 57/58 ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଛେଦ ଅଧିନିୟମ 22 (1) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ନୁହେଁ । ଫଳସ୍ଵରୂପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଜମିର ଦଖଲ ଫେରାଇ ଦେବାକୁ ମନା କରି ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ନିମ୍ନତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

- (i) ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।
- (ii) ତହସିଲଦାରଙ୍କ 23.9.1982 (ଅନୁଲଗ୍ନକ B) ତାରିଖର ଏବଂ ସହକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ତାରିଖ 20.1.1986 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ।
- (iii) ଅଧିନିୟମ ଧାରା 129 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ।
- (iv) ଶିମୋଗା ଜିଲ୍ଲାର ହୋନାଲି ତାଲୁକର ଅରୁଣ୍ଡି ଗ୍ରାମର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 22/2 ରେ ଥିବା 2 ଏକର 37 ଗୁଣ ଜମି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ଦଖଲରେ ରଖିବାକୁ ତହସିଲଦାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଅଧିନିୟମ ଧାରା 129 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥିଲା ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଆର୍.ଏସ୍. ହେଗଡ଼େ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ଵର ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ରହିବାର ସ୍ଥିତି ଜଣେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀଙ୍କ ଥିଲା ଏବଂ ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା, ସେ ଜଣେ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀ ଭାବରେ ଦଖଲ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା ଏହି ଅଧିନିୟମ କେବଳ ଜଣେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଉଡ଼ାଟିଆ ନଥିଲେ, ତେଣୁ ସେମାନେ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ଧାରା 22 ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଡିକ୍ରି ତୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ସେମାନେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦଖଲ ଅଧିକାର ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରତଳିତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପାଦିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଥିଲା । ଆମେ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ବଳ ପାଇନାହିଁ । ଏହି ଅଧିନିୟମ 2.10.1965 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା 13.4.1967 ରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଅଧିନିୟମ ଧାରା 22 (1), ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ଏହା ଏହିପରି କହେ:

"22. ଖୁଲାପ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର ଇତ୍ୟାଦି: କୌଣସି ବିଚାରାଳୟରେ..... ଯେକୌଣସି ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶ ସତ୍ତ୍ଵେ, କିମ୍ବା ଧାରା 142 ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଆଇନରେ କିମ୍ବା ଏପରି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ଵେ, ...କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଡ଼ାଟିଆ ଭାବେ ରଖାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଜମିରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କାରଣ ବ୍ୟତୀତ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯଥା:

(a) ଉଡ଼ାଟିଆ ଏପରି ଜମିର ଉଡ଼ା କିମ୍ବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଲଗାତାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯଦି ଘରମାଲିକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ପରେ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉଡ଼ାଟିଆକୁ ଏକ ଲିଖିତ ନୋଟିସ ଜାରି କରିଥାଆନ୍ତି ଯେ ସେ ସେହି ବର୍ଷର ଉଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି;

(b) ଯେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଜମି ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ କ୍ଷତିକାରକ;

(c) ଉଡ଼ାଟିଆ ଧାରା 21ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଜମିକୁ ଉପ-ବିଭାଜନ, ଉପ-ଉଡ଼ା କିମ୍ବା ଆବଣ୍ଟନ କରିଛନ୍ତି;

(d) ଯେ ଉଡ଼ାଟିଆ କ୍ରମାଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଧରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଜମି ଚାଷ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି;

(e) ଯେ ଉଡ଼ାଟିଆ କୃଷି କିମ୍ବା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ଜମି ବ୍ୟବହାର କରିଛନ୍ତି;

ପରନ୍ତୁ, ଏହି ଉପ-ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଉଡ଼ାଟିଆକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରମାଲିକ ଉଡ଼ାଟିଆକୁ, ତାଙ୍କର ଉଡ଼ା ସମାପ୍ତ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ସମାପ୍ତି ପାଇଁ କାରଣର ବିବରଣୀକୁ ଲିଖିତ ଭାବେ ତିନି ମାସର ନୋଟିସ୍ ସହିତ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି,, ଏବଂ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଡ଼ାଟିଆ ଯେଉଁ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ଦୂର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଉଡ଼ାଟିଆକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଏହାର ଏକ ପଠନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିବ ଯେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକାରୀ ଜମିର ଦଖଲ ନେଇ ନଥିଲେ । ଧାରା 22 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅଣ-ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଖଣ୍ଡ, ବିଚାରାଳୟର କୌଣସି ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶ, କିମ୍ବା ଧାରା 142 ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଏପରି ଆଇନ କିମ୍ବା ଆଇନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା, କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅଧିନିୟମର ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (e) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଆଧାର ବ୍ୟତୀତ, ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଜମିରୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବ ନାହିଁ । ସ୍ୱୀକୃତ ଭାବରେ ଯେ, ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (e) ରେ ଏପରି କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଆଇନ ବିଚାରାଳୟର ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଧାରା 142, କିମ୍ବା ହିପାଥକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ଆଇନ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଅନୁଯାୟୀ ଜମିମାଲିକଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଅଧିକାରକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଶେଷ କରିଦେଇଥିଲା । ଜମିମାଲିକ ଏବଂ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ନୂତନ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା, ମୂଢ଼ିକା ଚାଷୀକୁ ଅଧିକାରର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରପୀଠ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା, ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧୀନରେ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବହିଷ୍କରଣର ଦାୟିତ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆଇନଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଡିକ୍ରିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ଅକାମୀ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଅଧିକୃତ ଉଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନୂତନ ଦଖଲ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ଏହି ଅଧିନିୟମ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖ ଅର୍ଥାତ ଅକ୍ଟୋବର 2,1965 ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ନିଜ ଦଖଲରେ ରହିଥିଲେ । 1967 ମସିହାରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ନିଷ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ଫଳସ୍ଵରୂପ, ସେମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଛେଦ ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 22(1)ର ଉଲ୍ଲଂଘନ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ଉପସଂହାରରେ ଠିକ୍ କହିଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଅଧିକାରରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ସେମାନେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଅଧିକାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଇଚ୍ଛାପତ୍ରହୀନ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବେ ରହିଥିବା ପ୍ରଜାସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଡିକ୍ରିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଛେଦ ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 (1)ର ଉଲ୍ଲଂଘନ ଥିଲା। ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ବୈଧାନିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କିମ୍ବା ନିଷେଧକୁ ବିରୋଧ ହେବ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ଵାରା ଏକ ଆଇନଗତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କିମ୍ବା ନିଷେଧକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କିମ୍ବା ବିଫଳ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଖଣ୍ଡପୀଠ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ବୈଧ ନୁହେଁ । ଆମକୁ ଅବଗତ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦଖଲରେ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଦଖଲରେ ରହିଛନ୍ତି ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଭାବୁନାହିଁ ଯେ, ଏହା ଆମର ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା କରୁଛି । ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି. ଏନ୍.

ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ଵୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଵୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା

ସଙ୍ଗୀତା ସେନାପତି, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ।